

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2014CC517 (a en b)
Zaaknummer Klachtencommissie 2011T580 (3) en 2011T580 (2)

datum uitspraak 25/01/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. C.E.J.M. Heerkens Thijssen, juridisch adviseur te Bentveld,

te voldoen door:

de Congregatie van de Broeders der Broeders van de Heilige Aloysius de Gonzaga (Broeders van Saint Louis),
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: Broeders van Saint Louis,

en

de Congregatie van de Fraters Maristen,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: Fraters Maristen,

tezamen te noemen: verweerders,

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door twee personen verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 7 september 2015, tezamen met twee adviezen van de Klachtencommissie, te weten:

a. het advies van de Klachtencommissie d.d. 7 mei 2014 met zaaknummer 2011T580 (2), waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 26 mei 2014, waarin de Fraters Maristen te kennen geven de gegrondverklaring over te nemen. Het door Fraters Maristen ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

b. het advies van de Klachtencommissie d.d. 6 januari 2015 met zaaknummer 2011T580 (3), waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 11 februari 2015, waarin de Broeders van Saint Louis te kennen geven de gegrondverklaring over te nemen. Het door de Broeders van Saint Louis ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 10 oktober 2014 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief van 13 januari 2015. Bij brief van 19 januari 2015 hebben de Fraters Maristen daarop gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerders hebben de Compensatieregeling aanvaard. Alle partijen hebben afschriften gekregen van de voor hen relevante stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden zoals deze door de Klachtencommissie in haar twee adviezen (zoals genoemd onder 1.1 a en b) zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in deze adviezen van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende door twee personen jegens verzoeker gepleegd seksueel misbruik.

a. Seksueel misbruik door frater [naam 1] (advies Klachtencommissie d.d. 7 mei 2014, 2011T580 (2))

Verzoeker heeft vanaf zijn vierde jaar in diverse instellingen verbleven. Een van die instellingen was internaat '[naam internaat]', alwaar wijlen [burgerlijke naam] (frater [naam 1]) onder meer als leraar [vak] werkzaam was. Frater [naam 1] gaf verzoeker extra aandacht en verzoeker zag in frater [naam 1] een soort steunpunt of vaderfiguur. Frater [naam 1] sloeg wel eens een arm om verzoeker of pakte zijn hand vast, maar dit lichamelijke contact dat verzoeker in eerste instantie als 'vaderlijk joviaal' ervoer, ontaardde gaandeweg in seksueel misbruik van verzoeker.

Op enig moment heeft verzoeker een eigen afgesloten kamertje toegewezen gekregen en frater [naam 1] zocht verzoeker daar dan 's avonds op. Op die momenten heeft frater [naam 1] verzoeker seksueel misbruikt, waarbij sprake is geweest van tongzoenen, strelen en betasten van het blote lichaam en de geslachtsdelen van verzoeker, terwijl ook frater [naam 1] ontkleed was. Verzoeker is daarbij niet klaargekomen en voor zover verzoeker zich kan herinneren, was dit ook bij frater [naam 1] niet het geval.

Het seksueel misbruik heeft gedurende een langere tijd plaatsgevonden, waarbij vaststaat dat het niet eerder kan zijn begonnen dan [jaartal]. Het seksueel misbruik heeft ongeveer gedurende [aantal] jaren plaatsgevonden totdat verzoeker in de [rangtelwoord] klas zat. Met name in het [rangtelwoord] jaar, te weten in [jaartal], is verzoeker op zeer frequente basis door frater [naam 1] seksueel misbruikt. Tijdens deze [aantal] jaren is er echter ook een periode van zo'n [aantal] maanden geweest ([maand] [jaartal] – [maand] [jaartal]) waarin frater [naam 1] in het buitenland verbleef en seksueel misbruik door frater [naam 1] daarom tijdens die maanden niet kan hebben plaatsgevonden. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik veertien jaar oud.

b. Seksueel misbruik door broeder [naam 2] (advies Klachtencommissie d.d. 6 januari 2015, 2011T580 (3))

Verzoeker verbleef in [jaartal] in het Instituut [naam instituut] te [plaats] en studeerde aldaar aan de [naam Hoge School]. Verzoeker was toen 18 jaar oud. Wijlen [burgerlijke naam] (hierna: broeder [naam 2]) was aldaar [functie]. Vanwege ernstige [klachten] moest verzoeker ieder middag een uur rusten in een gipsbed. Op een middag, toen broeder [naam 2] verzoeker bezocht, werd verzoeker wakker van hijggeluiden. Verzoeker zag toen dat broeder [naam 2] naast zijn bed zat en met zijn hand in zijn eigen broek bezig was te masturberen. Verzoeker is hier erg van geschrokken. Broeder [naam 2] heeft daarop meteen de kamer van verzoeker verlaten. Hij heeft verzoeker niet aangeraakt. Verzoeker was ten tijde van dit seksueel misbruik 18 jaar en naar de toen geldende regelgeving minderjarig.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht de twee adviezen van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1.1 a en b, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In deze adviezen is de klacht tegen twee personen gegrond verklaard. Ook zijn overgelegd de besluiten van verweerders tot overname van het op hen betrekking hebbende advies van de Klachtencommissie.

3.2 meerdere daders

In de onderhavige aanvraag sprake is van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten twee daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

3.3 meerdere daders en verschillende R.K.-instellingen

Het feit dat sprake is van meerdere daders verbonden aan verschillende R.K.-instellingen, doet aan bovenstaande niet af. Ook in die gevallen is de Compensatiecommissie van oordeel dat de totaal te verkrijgen compensatie niet hoger kan zijn dan het maximale bedrag binnen de -gezien de aard van het misbruik- van toepassing zijnde categorie. Een andere regeling van deze materie zou hebben geleid tot een niet goed uit te leggen ongelijkheid in behandeling van enerzijds een slachtoffer van meer daders verbonden aan dezelfde R.K.-instelling enerzijds en anderzijds een slachtoffer van meer daders verbonden aan verschillende R.K.-instelling anderzijds.

3.4 categorie-indeling n.a.v. het misbruik door frater [naam 1]

Gelet op het door frater [naam 1] jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2.a en het geleverde bewijs daarvan, zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat de aanvraag voor een financiële compensatie vanwege het misbruik gepleegd door frater [naam 1] ingedeeld dient te worden in categorie 3, zoals geformuleerd in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling. Er is immers gedurende een langere periode sprake geweest van betasting van verzoekers intieme delen.

3.5 categorie-indeling n.a.v. het misbruik broeder [naam 2]

Gelet op het jegens verzoeker door broeder [naam 2] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2.b en het geleverde bewijs daarvan, zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat het door broeder [naam 2] verrichte seksueel misbruik ingedeeld dient te worden in categorie 1, zoals geformuleerd in artikel 5 sub 1 van de Compensatieregeling. Het seksueel misbruik is beperkt gebleven tot één gebeurtenis waarbij er geen sprake van is geweest dat verzoeker werd betast aan zijn intieme delen of dat hij gedwongen is geweest dit bij broeder [naam 2] te doen.

3.6 conclusie categorie-indeling

Voorgaande brengt met zich dat de Compensatiecommissie het misbruik door de broeder [naam 2] en frater [naam 1] gezamenlijk beoordelende, de aanvraag van verzoeker indeelt in categorie 3. Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gerede twijfel bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, kan daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval niet gesproken worden, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 3.

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 10 oktober 2014 zijn namens verzoeker bij brief van 13 januari 2015 van mr. Heerkens Thijssen nadere stukken ter onderbouwing van de gestelde vermogensschade toegestuurd.

Verzoeker is door het hem in zijn jeugd aangedane seksueel misbruik beschadigd geraakt in zijn persoonlijkheid. Hij heeft in diverse instellingen verbleven. Hij is opgeleid tot [beroep] en in die hoedanigheid werkzaam geweest. Door het seksueel misbruik dat hem in zijn jeugd is aangedaan is verzoeker bij de uitoefening van zijn beroep in de problemen gekomen en van

slachtoffer dader geworden. Na een strafrechtelijke vervolging heeft verzoeker zijn beroep moeten neerleggen. Dit heeft grote gevolgen gehad voor zijn verdien capaciteit.

Ook is dientengevolge zijn huwelijk gestrand. Daarnaast lijdt verzoeker tot op heden aan een chronische posttraumatische stressstoornis en ondervindt hij tot op heden de verwoestende uitwerking ervan in zijn leven. Dit alles is terug te voeren op het hem in zijn jeugd op een kwetsbare leeftijd aangedaan seksueel misbruik. Hij is in verband daarmee onder behandeling geweest bij diverse psychiaters/hulpverleners.

Concluderend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, nu sprake is van substantiële schade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik, waardoor hij - zo begrijpt de Compensatiecommissie - voor het maximaal uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

standpunt Fraters Maristen

4.3 De Fraters Maristen hebben bij brief van d.d. 19 januari 2015 gereageerd en -kort samengevat- te kennen gegeven af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel.

(De Broeders Saint Louis is niet gevraagd inhoudelijk te reageren op verzoekers onderbouwing van vermogensschade omdat bij het seksueel misbruik waarvoor de Broeders van Saint Louis verantwoordelijkheid dragen het toekennen van vermogensschade op basis van de Compensatieregeling niet tot de mogelijkheden behoort.)

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 3, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen en door de Fraters Maristen niet bestreden factoren, beoordeeld.

4.6 Alhoewel het een feit van algemene bekendheid is dat er sprake kan zijn van een causaal verband tussen enerzijds seksueel misbruik dat iemand in de jeugd is aangedaan en anderzijds het ontwikkelen van een verstoorde seksuele identiteit en in sommige gevallen het zelf plegen van seksueel misbruik, is de Compensatiecommissie van oordeel dat in het onderhavige geval een dergelijke causaal verband niet zonder gerede twijfel aannemelijk is geworden.

Verzoeker heeft in zijn leven veel onveilige situaties meegemaakt en bij voortdurende in wisselende opvoedingssituaties verbleven, waardoor hij geen continuïteit in liefdevolle zorg heeft gekregen, aldus valt af te leiden uit de adviezen van de Klachtencommissie en het rapport van de [Ggz-instelling] d.d. [datum]. Dit wordt in andere bewoordingen ook bevestigd door dr. [naam] (klinisch psycholoog-psychotherapeut) in zijn brief d.d. [datum].

De hiervoor genoemde stukken bieden echter geen voldoende overtuigend bewijs van de stelling dat het latere strafrechtelijk gedrag van verzoeker in een zo duidelijk causaal verband staat met het hem destijds aangedaan seksueel misbruik dat de daardoor geleden vermogensschade voor vergoeding in aanmerking dient te komen. Verzoeker is een hoogopgeleide man die verantwoordelijk was en is voor zijn eigen (beroepsmatig) gedrag en die bekend mag worden verondersteld met de binnen zijn beroepsgroep van kracht zijnde normen en met de

wijze waarop deze normen bij overschrijding ervan strafrechtelijk en tuchtrechtelijk worden gesanctioneerd.

Onder deze omstandigheden kan naar het oordeel van de Compensatiecommissie - niet gesproken worden van een zonder gerede twijfel aannemelijk verband tussen het seksueel misbruik enerzijds en de gevolgen van zijn eigen strafbaar gedrag (met verlies van de mogelijkheid tot uitoefening van zijn beroep) anderzijds. Derhalve kan er geen sprake zijn een vergoeding van vermogensschade binnen categorie 5 voor het wegvallen van de mogelijkheid voor verzoeker om zijn beroep te kunnen uitoefenen, aldus de Compensatiecommissie.

4.7 De Compensatiecommissie wenst met het hiervoor gestelde echter op geen enkele wijze afbreuk te doen aan de gevolgen en de impact die dit misbruik voor verzoeker heeft en heeft gehad. Zij hecht er nadrukkelijk aan op te merken dat zij zich rekenschap geeft van de ernst en de duur van het verzoeker op een kwetsbare leeftijd aangedane seksuele misbruik, met name daar waar het gaat om het seksueel misbruik dat hem door frater [naam 1] is aangedaan, terwijl verzoeker zich door zijn voorgeschiedenis bovendien in een verhoogd kwetsbare situatie bevond. Het seksueel misbruik door broeder [naam 2] gepleegd is weliswaar vele malen lichter van aard, maar ook dit heeft gelet op het eerdere seksueel misbruik dat verzoeker in zijn leven al was aangedaan een grote impact op hem gehad.

Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie tot het advies het hoogste bedrag binnen categorie 3, te weten een bedrag van €20.000,- aan verzoeker te betalen.

4.8 Gelet op het aandeel in het misbruik van broeder [naam 2] (die valt onder de kerkelijke verantwoordelijkheid van de Broeders van Saint Louis) enerzijds en het aandeel van frater [naam 1] (die valt onder de kerkelijke verantwoordelijkheid van de Fraters Maristen) anderzijds, komt het de Compensatiecommissie voor dat een verdeling, waarbij de Broeders Saint Louis €1.000,- voor hun rekening nemen en de Fraters Maristen €19.000,- betalen, een passende verdeling is.

4.9 Verzoeker heeft twee nota's inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. Het gaat om een nota d.d. 7 januari 2016 van €1.086,36 die betrekking heeft op 2015CC517 B (tegen de Broeders van Saint Louis), en voorts om een nota d.d. 26 januari 2015 van €1.564,82 die betrekking heeft op 2015CC517 A (tegen de Fraters Maristen). Gelet op artikel 22 van de Compensatieregeling kan de nota die ziet op werkzaamheden met betrekking tot de procedure tegen de Broeders van Saint Louis niet voor vergoeding in aanmerking komen omdat daar sprake is van een indeling in categorie 1. Ter zake van de nota die ziet op werkzaamheden met betrekking tot de procedure tegen de Fraters Maristen kan, gelet op artikel 22 van de Compensatieregeling, een bedrag van maximaal €1.000,- - inclusief kantoorkosten en BTW voor vergoeding in aanmerking komen.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie met betrekking tot de overgelegde specificatie van de werkzaamheden van mr. Heerkens Thijssen in de zaak 2015CC517B op dat het besteden van 20 minuten aan enkel het opstellen van de declaratie en het verzenden daarvan aan het meldpunt haar als wel erg ruim berekend voorkomt.

Aangezien de beoordeling van de gestelde vermogensschade alleen aan de orde was in de relatie tot de fraters Maristen, dienen de gemaakte kosten voor rechtsbijstand in zijn geheel voor rekening van de Fraters Maristen te komen.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 3 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 3 en adviseert:

- de Congregatie der Broeders van de Heilige Aloysius de Gonzaga (Broeders van Saint Louis) om aan verzoeker een bedrag van €1.000,- te betalen,
- de Congregatie van de Fraters Maristen om aan verzoeker een bedrag van €19.000,- te betalen en aan de advocaat van verzoeker ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €1.000,- inclusief kantoorkosten en BTW te betalen,

welke bedragen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak dienen te zijn voldaan.

Deze beslissing is geweest door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S. –v C, griffier, op 25/01/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter